

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI

DODJELJIVANJA I KORIŠTENJA TEKUĆIH DONACIJA
IZ PRORAČUNA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Varaždin, studeni 2018.

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
PROGRAMI I PROJEKTI OD INTERESA ZA OPĆE DOBRO FINANCIRANI PUTEM TEKUĆIH DONACIJA IZ PRORAČUNA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE	6
Planiranje programa i projekata	13
Dodjeljivanje financijskih sredstava korisnicima	16
Sustav praćenja provedbe programa i projekata, analiza ostvarenih rezultata te javno objavljivanje i izvještavanje	21
OCJENA UČINKOVITOSTI DODJELJIVANJA I KORIŠTENJA TEKUĆIH DONACIJA IZ PRORAČUNA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE	26

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

KLASA: 041-01/18-10/44
URBROJ: 613-07-18-8

Varaždin, 30. studenoga 2018.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
DODJELJIVANJA I KORIŠTENJA TEKUĆIH DONACIJA
IZ PRORAČUNA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Varaždinske županije (dalje u tekstu: Županija).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 7. ožujka do 30. studenoga 2018.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije je dodjeljivanje i korištenje tekućih donacija iz proračuna Županije za 2016. i 2017. U ovoj reviziji, pod pojmom tekuće donacije podrazumijevaju se prijenosi sredstava neprofitnim organizacijama, odnosno organizacijama civilnog društva, turističkim zajednicama, političkim strankama i nezavisnim listama.

Revizijom je obuhvaćeno planiranje, dodjeljivanje sredstava, praćenje i vrednovanje provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro te javno objavljivanje i izvještavanje.

U svrhu ocjene učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Županije utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- provjeriti planiranje programa i projekata
- provjeriti dodjeljivanje sredstava korisnicima
- provjeriti praćenje i vrednovanje provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro te javno objavljivanje i izvještavanje.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije, analizirana je pravna regulativa, podaci Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Ured za udruge), podaci iz Registra udruga koji vodi Ministarstvo uprave Republike Hrvatske te strateški dokumenti Vlade Republike Hrvatske u vezi stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva te drugi dostupni podaci.

U postupku revizije:

- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata
- analizirani su podaci i provjerena dokumentacija (planovi, javni natječaji/pozivi, odluke, ugovori) u vezi s provedbom programa i projekata od interesa za opće dobro
- analizirani su podaci prikupljeni putem upitnika i provjerena dokumentacija (poslovne knjige, odluke, planovi i druga dokumentacija) u vezi s planiranjem, dodjelom i praćenjem provedbe projekata od interesa za opće dobro
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama
- pribavljena su obrazloženja o pojedinim aktivnostima u vezi s provedbom programa i projekata od interesa za opće dobro.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Županije utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa. Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća pitanja:

- Jesu li programi i projekti od interesa za opće dobro financirani putem tekućih donacija planirani na propisan način?
- Je li dodjeljivanje sredstava korisnicima obavljeno u skladu sa zakonima i drugim propisima?
- Je li uspostavljen sustav praćenja provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro, analize ostvarenih rezultata te javnog objavljivanja i izvještavanja?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Županije, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
1	2	3
1.	Planiranje programa i projekata od interesa za opće dobro financiranih putem tekućih donacija	o u razvojnim strategijama i drugim strateškim dokumentima definirani su ciljevi i prioriteta u financiranju programa i projekata od javnog interesa o prioriteta područja za dodjeljivanje financijskih sredstava pojedinim programima i projektima utvrđena su na temelju ciljeva i prioriteta iz strateških dokumenata za što su planirana sredstva u proračunu o utvrđeni su kriteriji, mjerila i postupci za dodjeljivanje i korištenje financijskih sredstava za provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro o izrađeni su godišnji planovi raspisivanja javnih natječaja za financiranje programa i projekata od javnog interesa te sadrže propisane podatke, izrađeni su u propisanom roku i objavljeni na mrežnim stranicama Županije o tijela za pripremu i provedbu natječaja provode propisane postupke i zadaće o u slučajevima kada su financijska sredstva dodijeljena bez objavljivanja javnog natječaja, poštivani su osnovni standardi dodjeljivanja sredstava u vezi s planiranjem financijskih sredstava o u slučajevima kada su financijska sredstva dodijeljena na neki drugi način koji nije predviđen Uredbom, planirana financijska sredstva utvrđena su na temelju ciljeva i prioriteta iz strateških dokumenata za što su planirana sredstva u proračunu o doneseni su programi javnih potreba utvrđeni posebnim zakonima, na temelju kojih se provode aktivnosti, poslovi i djelatnosti od značaja za Županiju o programi javnih potreba usklađeni su s proračunom Županije o sustavno se izgrađuju sposobnosti, posebna znanja i vještine zaposlenika koji rade na poslovima dodjeljivanja financijskih sredstava te ugovaranju i praćenju provedbe programa i projekata od javnog interesa
2.	Dodjeljivanje sredstava korisnicima	o financiranje programa i projekata od javnog interesa provodi se na temelju javnih natječaja o javnim natječajima propisani su uvjeti za prijavu, mjerila za ocjenjivanje prijave, postupak odobravanja financijskih sredstava i postupak za podnošenje prigovora (javni natječaji sadrže propisane podatke, propisani su dodatni uvjeti koje trebaju ispunjavati udruge u svrhu ostvarivanja prednosti) o dokumentacija za provedbu javnog natječaja utvrđena je na temelju općeg akta o načinu raspodjele raspoloživih sredstava namijenjenih financiranju

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
		programa i projekata koje u određenom području provode udruge ○ javni natječaji objavljeni su na mrežnim stranicama Županije i otvoreni su za prijavu programa ili projekta najmanje 30 dana od dana javnog objavljivanja ○ potencijalnim prijaviteljima pruža se podrška u vidu javne objave odgovora na pitanja i/ili pripremnih radionica za izradu projektnih prijava ○ dostava, zaprimanje i provjera prijava (s popratnom dokumentacijom) na javni natječaj obavljena je na propisani način ○ imenovana su povjerenstva za ocjenjivanje prijavljenih programa i/ili projekata u skladu s propisanim kriterijima te obavljaju propisane zadaće ○ donesena je odluka o programima ili projektima koji su dobili financijska sredstva, a rezultati javnih natječaja objavljeni su na mrežnim stranicama Županije ○ sudionici natječaja obaviješteni su o razlozima neispunjavanja propisanih uvjeta natječaja, odobrenim financijskim sredstvima, odnosno ocjeni i razlozima neodobranja financijskih sredstava te su poštivane procedure u vezi s rješavanjem prigovora ○ s prijaviteljima programa ili projekata kojima su odobrena financijska sredstva zaključeni su ugovori o financiranju iz javnih izvora u propisanom roku ○ ugovori zaključeni s prijaviteljima programa ili projekta sadrže propisane elemente, a prije zaključivanja ugovora pribavljene su izjave o nepostojanju i izbjegavanju dvostrukog financiranja ○ izmjene i/ili dopune ugovora te raskid ugovora obavljen je na propisan način ○ utvrđivanje konačnog iznosa financiranja, odnosno povrat financijskih sredstava obavljen je na propisan način ○ kod korisnika sredstava provode se kontrolni postupci u vezi s upisom korisnika u Registar udruga, obavljanjem djelatnosti i aktivnosti koje su predmet financiranja, uplate propisanih poreza i doprinosa te uspostave financijskog upravljanja i kontrola i sprječavanja sukoba interesa ○ dokumentacija neodobrenih programa i projekata arhivirana je na propisan način ○ kada je propisom utvrđen provoditelj određene aktivnosti i kada je propisan opseg financiranja (financiranje Crvenog križa, vatrogastva) u proračunu su planirana i prenesena sredstva u visini propisanoj posebnim propisima
3.	Sustav praćenja provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro, analiza ostvarenih rezultata te javno objavljivanje i izvještavanje	○ aktivnosti i namjensko trošenje financijskih sredstava u okviru ugovorenog programa ili projekta provode se na propisani način ○ kod sastavljanja Upitnika o fiskalnoj odgovornosti u vezi s praćenjem i kontrolom namjenskog isplaćivanja i korištenja donacija nisu utvrđene slabosti i nepravilnosti ○ kod korisnika sredstava provjera se provedba programa i projekta čije je razdoblje provedbe najmanje godinu dana i čija je vrijednost iznad 100.000,00 kn ○ utvrđena je prihvatljivost, odnosno neprihvatljivost troškova korisnika sredstava u skladu s propisanim kriterijima ○ vrednovanje natječaja provedeno je samostalno, odnosno uz podršku kompetentnih vanjskih stručnjaka za pojedina programska područja ○ provedene su kontrole u cilju izbjegavanja financiranja aktivnosti koje se financiraju iz državnog proračuna i po posebnim propisima ○ u slučaju utvrđenog sukoba interesa postupano je na propisani način ○ provjeravana je obveza korisnika sredstava u vezi s javnim objavljivanjem ○ Uredu za udruge podnesen je godišnji izvještaj o dodijeljenim financijskim sredstvima iz javnih izvora te provedenim postupcima i učincima financiranih programa i projekata ○ u slučajevima kada su financijska sredstva dodijeljena bez objavljivanja javnog natječaja, poštivani su osnovni standardi dodjeljivanja sredstava u vezi s praćenjem financiranja, javnim objavljivanjem i izvještavanjem ○ u slučajevima kada su financijska sredstva dodijeljena na neki drugi način koji nije predviđen Uredbom korisnici su dostavili izvještaje o radu koji

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
		sadrže prirodne pokazatelje i pokazatelje uspješnosti ○ dokumentacija odobrenih programa i projekata arhivirana je na propisani način ○ programi javnih potreba sadrže odredbe o praćenju namjenskog korištenja sredstava i sastavljanju izvješća o ostvarivanju programa ○ sastavljeno je izvješće o ostvarivanju programa javnih potreba.

Dodjeljivanje i korištenje tekućih donacija iz proračuna ocjenjuje se **učinkovito**, ako su programi i projekti planirani na propisan način, dodjeljivanje sredstava korisnicima obavljeno u skladu s propisima te ako je uspostavljen sustav praćenja i vrednovanja provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro te javnog objavljivanja i izvještavanja.

Dodjeljivanje i korištenje tekućih donacija iz proračuna ocjenjuje se **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđene slabosti i propusti koje ne utječu bitno na provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro.

Dodjeljivanje i korištenje tekućih donacija iz proračuna ocjenjuje se **djelomično učinkovito**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji utječu na provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro te su potrebna određena poboljšanja u vezi s planiranjem programa i projekata, dodjeljivanjem sredstava, sustavom praćenja i vrednovanja provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro te javnim objavljivanjem i izvještavanjem.

Dodjeljivanje i korištenje tekućih donacija iz proračuna ocjenjuje se **neučinkovito**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro te su potrebna značajna poboljšanja u vezi s planiranjem programa i projekata, dodjeljivanjem sredstava, sustavom praćenja i vrednovanja provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro te javnim objavljivanjem i izvještavanjem.

PROGRAMI I PROJEKTI OD INTERESA ZA OPĆE DOBRO FINANCIRANI PUTEM TEKUĆIH DONACIJA IZ PRORAČUNA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Nacionalnom strategijom stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva 2012. - 2016., utvrđena je potreba unaprjeđenja institucionalnog i normativnog okvira za potporu razvoju civilnoga društva, te osiguranje ujednačene primjene propisa za dodjelu bespovratnih sredstava iz svih javnih izvora (uključivo sredstva iz fondova Europske unije) namijenjenih općem dobru. Potreba unaprjeđenja normativnog okvira utvrđena je budući da su se standardi i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga uglavnom primjenjivali na nacionalnoj, a samo djelomično na lokalnoj razini. Prema Izvješću o provedbi Nacionalne strategije za razvoj civilnoga društva 2012.-2014. značajan napredak ostvaren je u poboljšanju normativnog okvira za djelovanje udruga i drugih neprofitnih organizacija. Između ostalog, donesen je novi Zakon o udrugama (Narodne novine broj 74/14 i 70/17) te Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15) (dalje u tekstu: Uredba). Uredbom su utvrđeni kriteriji, mjerila i postupci koje nadležna državna tijela, uredi Vlade Republike Hrvatske i tijela i druge javne institucije, a na odgovarajući način i lokalne jedinice, javna trgovačka društva i druga javno pravna tijela primjenjuju pri raspolaganju sredstvima iz javnih izvora za financiranje i ugovaranje programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. Primjenjivanjem navedenih kriterija, mjerila i postupaka osigurava se učinkovitije, racionalnije i transparentnije korištenje dodijeljenih sredstava.

Programi i projekti od interesa za opće dobro financirani putem tekućih donacija iz proračuna lokalnih jedinica provode se na temelju odredbi Zakona o udrugama, prema kojem nadležna državna tijela, lokalne jedinice i druge javne institucije financiraju i ugovaraju provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro na temelju provedenog javnog poziva, odnosno natječaja ili na temelju posebnog propisa o financiranju javnih potreba, a Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog svoje stručne službe nadležne za udruge, Uredbom uređuje kriterije, mjerila i postupke financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. Na temelju navedenog Zakona, Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu u 2015. Financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro, obavlja se i na temelju drugih propisa i akata lokalnih jedinica.

Programima i projektima od interesa za opće dobro, u smislu Zakona o udrugama, smatraju se zaokruženi i tematski jasno određeni skupovi aktivnosti koje su u skladu s vrednotama propisanim Ustavom Republike Hrvatske, te čije provođenje kroz dugoročni ili vremenski ograničeni rok djelovanja daje vidljivu dodanu društvenu vrijednost kojom se podiže kvaliteta života pojedinca i unaprjeđuje razvoj šire društvene zajednice. Aktivnostima od interesa za opće dobro smatraju se osobito aktivnosti udruga koje pridonose:

- zaštititi i promicanju ljudskih prava
- zaštititi i promicanju prava nacionalnih manjina
- zaštititi i promicanju prava osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, starijih i nemoćnih
- jednakosti i ravnopravnosti te mirotvorstvu i borbi protiv nasilja i diskriminacije
- promicanju vrijednosti Domovinskog rata
- zaštititi, brizi i izobrazbi djece i mladih te njihovu aktivnom sudjelovanju u društvu
- prevenciji i borbi protiv svih oblika ovisnosti
- razvoju demokratske političke kulture
- zaštititi i promicanju prava manjinskih društvenih skupina

- promicanju i razvoju volonterstva
- socijalnim uslugama i humanitarnoj djelatnosti
- poticanju i razvoju socijalnog poduzetništva
- zaštiti prava potrošača
- zaštiti okoliša i prirode i zaštiti i očuvanju kulturnih dobara
- održivom razvoju, razvoju lokalne zajednice, međunarodnoj razvojnoj suradnji
- zaštiti zdravlja
- razvoju i promicanju znanosti, obrazovanja, cjeloživotnog učenja, kulture i umjetnosti, tehničke i informatičke kulture, sporta, dobrovoljnog vatrogastva, traganja i spašavanja
- te drugim aktivnostima koje se po svojoj prirodi, odnosno po posebnim propisima o financiranju javnih potreba u određenom području mogu smatrati djelovanjem od interesa za opće dobro.

Uredbom su utvrđeni kriteriji, mjerila i postupci kada se udrugama odobravaju financijska sredstva iz javnih izvora za:

- provedbu programa i projekata kojima se ispunjavaju ciljevi i prioritete definirani strateškim i planskim dokumentima
- provedbu lokalnih programa javnih potreba utvrđenih posebnim zakonom
- obavljanje određene javne ovlasti povjerene posebnim zakonom
- pružanje socijalne usluge temeljem posebnog propisa
- sufinanciranje obveznog doprinosa korisnika financiranja za provedbu programa i projekata ugovorenih iz fondova Europske unije i inozemnih javnih izvora
- podršku institucionalnom i organizacijskom razvoju udruge
- druge oblike i namjene dodjeljivanja financijskih sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: lokalne jedinice).

Prema Zakonu o udrugama, udruga je svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih odnosno pravnih osoba koje se, radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zaštitu okoliša i prirode i održivi razvoj te za humanitarna, socijalna, kulturna, odgojno-obrazovna, znanstvena, sportska, zdravstvena, tehnička, informacijska, strukovna ili druga uvjerenja i ciljeve koji nisu u suprotnosti s Ustavom i zakonom, a bez namjere stjecanja dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja. Zakon o udrugama ne odnosi se na političke stranke, vjerske zajednice, sindikate i udruge poslodavaca. Fundacija je imovina namijenjena da u određenom vremenskom razdoblju služi ostvarivanju neke općekorisne ili dobrotvorne svrhe. Zaklada je imovina namijenjena da sama odnosno prihodima što ih stječe, trajno služi ostvarivanju neke općekorisne ili dobrotvorne svrhe.

Lokalne jedinice financiranje programa i projekata u kulturi, sportu i tehničkoj kulturi, u dijelu koji se odnosi na financiranje programa i projekata udruge, provode na temelju programa javnih potreba čije donošenje je utvrđeno posebnim zakonima. Isto tako za druga područja djelovanja (predškolski odgoj i obrazovanje, školstvo, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, javne potrebe udruge od interesa za lokalnu jedinicu i druga područja djelovanja) donose programe javnih potreba na temelju kojih se provode aktivnosti, poslovi i djelatnosti od značaja za lokalnu jedinicu. Sredstva se udrugama trebaju dodjeljivati na temelju javnog poziva ili natječaja (dalje u tekstu: javni natječaj). Lokalne jedinice su obvezne primjenjivati osnovne standarde planiranja, provedbe te praćenja i vrednovanja financiranja i izvještavanja koji su propisani Uredbom.

Na temelju Uredbe lokalne jedinice trebaju propisati kriterije, mjerila i procedure za dodjeljivanje donacija te s udrugama zaključivati ugovore o financiranju kojima se, između ostalog, utvrđuje i način kontrole namjenskog utroška sredstava.

Prema Uredbi, financiranje programa i projekata provodi se putem javnog natječaja čime se osigurava transparentnost dodjeljivanja financijskih sredstava i omogućava dobivanje što većeg broja kvalificiranih prijava, odnosno odabir najkvalitetnijih programa i projekata te se šira javnost obavještava o prioritetnim područjima djelovanja. Propisima su pojedine udruge izrijekom navedene kao provoditelji određene aktivnosti, a u tim slučajevima financijska sredstva dodjeljuju izravno bez objavljivanja javnog natječaja te se primjenjuju odredbe spomenute Uredbe, ako posebnim propisom nije drukčije određeno.

Financijska sredstva dodjeljuju se izravno udruzi u posebno propisanim uvjetima i slučajevima:

- kada je na temelju propisa izrijekom navedena kao provoditelj određene aktivnosti
- žurno djelovanje u rokovima u kojima nije moguće provesti standardni natječajni postupak
- kada udruga ili skupina udruga ima isključivu nadležnost u području djelovanja i/ili zemljopisnog područja za koje se financijska sredstva dodjeljuju
- kada se prema mišljenju nadležnog povjerenstva jednokratno dodjeljuju financijska sredstva do 5.000,00 kn za aktivnosti koje iz opravdanih razloga nisu mogle biti planirane u godišnjem planu udruge, a ukupan iznos tako dodijeljenih sredstava iznosi najviše 5,0 % svih sredstava planiranih u proračunu za financiranje svih programa i projekata udruga.

Kulturna vijeća, zajednice tehničke kulture ili županijske i gradske sportske zajednice, odnosno Sportski savez Grada Zagreba, također na odgovarajući način trebaju primjenjivati Uredbu

Prema odredbi članka 76. Zakona o sportu (Narodne novine 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15 i 19/16-ispravak) javne potrebe u sportu za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna lokalnih jedinica su programi odnosno aktivnosti, poslovi i djelatnosti od značaja za jedinicu, programe javnih potreba u sportu donosi lokalna jedinica zajedno s godišnjim proračunom, sredstvima za zadovoljavanje javnih potreba u sportu raspolaže sportska zajednica, a sredstva za izvršenje programa lokalna jedinica prenosi na račun sportske zajednice.

Prema odredbama članka 9.a Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi (Narodne novine 47/90, 27/93 i 38/09), javne potrebe u kulturi, za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna lokalnih jedinica, jesu kulturne djelatnosti i poslovi, akcije i manifestacije u kulturi od interesa za županije, lokalne jedinice koje one programom utvrde kao svoje javne potrebe, kao i one koje su utvrđene posebnim zakonom, a osobito djelatnost i poslovi ustanova kulture, udruženja i drugih organizacija u kulturi, kao i pomaganje i poticanje umjetničkog i kulturnog stvaralaštva te akcije i manifestacije u kulturi koje pridonose razvitku i promicanju kulturnog života. Program javnih potreba u kulturi donosi predstavničko tijelo lokalne jedinice na prijedlog župana, gradonačelnika, načelnika zajedno s godišnjim proračunom.

Prema odredbama članka 20. do 23. Zakona o tehničkoj kulturi (Narodne novine 76/93, 11/94 i 38/09) javne potrebe u tehničkoj kulturi za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna jedinica lokalne samouprave su aktivnosti, poslovi i djelatnosti lokalnog značenja koje one utvrde kao svoje javne potrebe u vezi s djelovanjem zajednica i saveza tehničke kulture, koji se osnivaju za područje lokalne jedinice te udruga tehničke kulture.

Program javnih potreba u tehničkoj kulturi donosi predstavničko tijelo lokalne jedinice na prijedlog župana, gradonačelnika ili načelnika, zajedno s godišnjim proračunom. Županija donosi program javnih potreba u tehničkoj kulturi od zajedničkog interesa za općine i gradove na njenom području, odnosno županiju kao cjelinu, usklađuje interese i poduzima aktivnosti radi ravnomjernog razvitka tehničke kulture općina i gradova na području županije i županije kao cjeline te utvrđuje odnose u financiranju tehničke kulture na području županije. Županija, odnosno Grad Zagreb svojim programom javnih potreba osiguravaju sredstva za zajednice i saveze tehničke kulture koji su od interesa za županiju odnosno Grad Zagreb. Predstavničko tijelo lokalne jedinice propisuje kriterije i rokove za utvrđivanje programa javnih potreba i osiguravanje sredstava, način njihova raspoređivanja i dodjele te način praćenja njihova korištenja.

Prema odredbi članka 6. Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine 157/13, 152/14, 99/15, 52/16 i 16/17 i 130/17), djelatnost socijalne skrbi obavljaju ustanove socijalne skrbi, uredi državne uprave u županiji, odnosno nadležni ured Grada Zagreba, lokalne jedinice, udruge, vjerske zajednice, druge pravne osobe, obrtnici i druge fizičke osobe koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi, pod uvjetima i na način propisan navedenim Zakonom, posebnim zakonima i provedbenim propisima. Veliki gradovi i gradovi sjedišta županija dužni su u svom proračunu osigurati sredstva za uslugu prehrane u pučkim kuhinjama, kao i pružanje usluga smještaja u prihvatilištima ili prenoćištima za beskućnike na način propisan navedenim Zakonom. Lokalne jedinice mogu osigurati sredstva za ostvarivanje novčanih naknada i socijalnih usluga stanovnicima na svom području u većem opsegu nego što je utvrđeno Zakonom, na način propisan njihovim općim aktom, ako u svom proračunu imaju za to osigurana sredstva.

Prema odredbama članka 8. i 9. Zakona o Hrvatskom Crvenom križu (Narodne novine 71/10) utvrđene su javne ovlasti Crvenog križa. Osim poslova koje obavlja na temelju javnih ovlasti, Zakonom su utvrđene i druge djelatnosti koje obavlja u skladu s potrebama lokalne zajednice i osiguranim sredstvima. Odredbama Pravilnika o načinu i rokovima plaćanja sredstava iz prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za rad ustrojstvenih oblika Hrvatskog Crvenog križa (Narodne novine 18/11), utvrđena je obveza izdvajanja sredstava iz proračuna lokalnih jedinica za rad ustrojstvenih oblika društava Crvenog križa te rad i djelovanje Službe traženja koja djeluje pri ustrojstvenim oblicima društava Crvenog križa, osnovica za izračun postotaka izdvajanja i obveza nadzora lokalnih jedinica.

U proračunu lokalnih jedinica u kojima djeluju stanice Hrvatske gorske službe spašavanja, a prema odredbi članka 18. Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja (Narodne novine 79/06 i 110/15), osiguravaju se i sredstva za financiranje redovite djelatnosti stanica Hrvatske gorske službe spašavanja. Predstavničko tijelo lokalne jedinice donosi program javnih potreba za obavljanje djelatnosti stanica Hrvatske gorske službe spašavanja, a stanica Hrvatske gorske službe spašavanja dužna je dostaviti lokalnoj jedinici godišnji program rada i podnijeti izvješće o utrošku sredstava.

Prema odredbama članka 43. Zakona o vatrogastvu (Narodne novine 106/99, 117/01, 36/02-Odluka Ustavnog suda, 96/03, 139/04-pročišćeni tekst, 174/04, 38/09 i 80/10) u proračunima lokalnih jedinica osiguravaju se sredstva za financiranje redovne djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi općina, gradova i Grada Zagreba; sredstva za financiranje redovne djelatnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava i vatrogasnih zajednica te za opremanje njezinih članica, osim za vatrogasne postrojbe u gospodarstvu. Sredstva za financiranje djelatnosti vatrogasnih zajednica županija i Grada Zagreba osiguravaju se u proračunu županija, odnosno Grada Zagreba, a sredstva za troškove intervencije vatrogasnih postrojbi koje interveniraju po nalogu županijskog vatrogasnog zapovjednika osiguravaju se u proračunu županije. Prema odredbama članka 45. spomenutog Zakona, lokalne jedinice uplaćuju sredstva na račun vatrogasnih zajednica ili dobrovoljnih vatrogasnih društava gdje nema vatrogasne zajednice.

Osim Uredbom, obveza kontrole trošenja prenesenih sredstava propisana je i drugim propisima. Tako je odredbom članka 54.a Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), propisano da su lokalne jedinice obvezne provjeriti zakonito i namjensko korištenje sredstava isplaćenih na temelju posebnih propisa. Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), za neprofitne organizacije koje ostvaruju sredstva iz javnih izvora propisana je obveza izvještavanja o potrošnji proračunskih sredstava. Sadržaj i rokovi dostave izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava utvrđeni su Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15 i 67/17). Nadalje, prema odredbi članka 34. Zakona o udrugama, udruge su obvezne najmanje jedanput godišnje o svom radu, opsegu, načinu stjecanja i korištenja sredstava izvještavati davatelja sredstava, a putem mrežne stranice ili na drugi odgovarajući način i širu javnost.

Prema Zakonu o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 139/10 i 19/14), uvedena je obveza čelnika lokalnih jedinica za davanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti. Uredbom o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 78/11, 106/12, 130/13, 19/15 i 119/15) propisan je izgled i sadržaj izjave, postupak i rokovi sastavljanja i predaje izjave te način i rokovi izvještavanja Ministarstva financija o uočenim nepravilnostima po provedenim provjerama sadržaja izjave. Čelnik tijela daje Izjavu na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti koji su obveznici davanja Izjave dužni prethodno popuniti. Navedeni Upitnik, između ostalog, sadrži i podatke o kontroli trošenja sredstava donacija koji se odnose na: praćenje i kontrolu namjenskog isplaćivanja donacija, pomoći i subvencije krajnjim korisnicima te njihovo korištenje; ugovore koji su podloga za isplate; provjerama na licu mjesta na odabranom uzorku kod onih krajnjih korisnika kojima su na godišnjoj razini izvršene isplate iznad 20.000,00 kn te izvješću krajnjeg korisnika o utrošku sredstava/realizaciji projekta.

Također, Zakonom o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13 i 85/15) utvrđena je obveza javnog objavljivanja popisa korisnika i visine iznosa dodijeljenih potpora, bespovratnih sredstava i donacija iz proračuna.

Prema podacima iz Registra udruga Republike Hrvatske, u Županiji su na koncu listopada 2018. registrirane 1 623 udruge.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, ukupni prihodi i primici Županije iznosili su 185.789.477,00 kn u 2016., odnosno 212.620.522,00 kn u 2017., a ukupni rashodi i izdaci 190.301.285,00 kn u 2016., odnosno 214.551.902,00 kn u 2017. Od navedenih ukupnih rashoda i izdataka, rashodi za tekuće donacije su u 2016. iznosili 4.648.058,00 kn ili 2,4 %, a u 2017. su iznosili 5.241.792,00 kn ili 2,4 %.

Rashodi za tekuće donacije odnose se na prijenose neprofitnim organizacijama (organizacije civilnog društva, turističke zajednice, političke stranke i nezavisne liste) obuhvaćene revizijom u iznosu 4.102.535,00 kn u 2016., odnosno 3.868.908,00 kn u 2017. i na prijenose drugim neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima te druge isplate koje je trebalo evidentirati na odgovarajućim računima Računskog plana u iznosu 545.523,00 kn za 2016., odnosno 1.372.884,00 kn za 2017.

Prema Pravilniku o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18), donacije su tekući i/ili kapitalni prijenosi sredstava neprofitnim organizacijama te građanima i kućanstvima koji uključuju i prijenose u naravi, kao što su: hrana, odjeća, pokrivači, lijekovi koje država može davati različitim karitativnim i sličnim dobrotvornim organizacijama za daljnju distribuciju građanima i kućanstvima.

Prema Zakonu o udrugama, pod pojmom programi i projekti od interesa za opće dobro financirani putem tekućih donacija iz proračuna lokalnih jedinica podrazumijevaju se zaokruženi i tematski jasno određeni skupovi aktivnosti koje su u skladu s vrednotama propisanim Ustavom Republike Hrvatske te čije provođenje kroz dugoročni ili vremenski ograničeni rok djelovanja daje vidljivu dodanu društvenu vrijednost kojom se podiže kvaliteta života pojedinca i unaprjeđuje razvoj šire društvene zajednice.

Provoditelji aktivnosti su udruge te druge organizacije civilnog društva (zaklade i fundacije, strane zaklade i fundacije, vjerske zajednice, umjetničke organizacije, sindikati, udruge poslodavaca te privatne neprofitne ustanove), kada su prema Uredbi, u skladu s uvjetima javnog natječaja za financiranje programa i projekata, prihvatljivi prijavitelji, odnosno partneri.

Provoditelji aktivnosti mogu biti i turističke zajednice s obzirom na to da kao neprofitne organizacije na određeni način provode programe i projekte od interesa za opće dobro financirane putem tekućih donacija iz proračuna lokalnih jedinica kroz poticanje i organiziranje kulturnih, zabavnih, umjetničkih, sportskih i drugih manifestacija koje pridonose obogaćivanju turističke ponude, poticanje, organiziranje i provođenje akcija u cilju očuvanja turističkog prostora, unaprjeđivanja turističkog okružja i zaštite čovjekova okoliša te prirodne i kulturne baštine.

Revizijom su također obuhvaćeni i prijenosi sredstava političkim strankama.

Prema odredbi članka 4. Uredbe, davatelj financijskih sredstava Uredu za udruge podnosi godišnji izvještaj o dodijeljenim financijskim sredstvima iz javnih izvora, provedenim postupcima i učincima financiranja programa i projekata. Izvještavanje se provodi putem internetske aplikacije u kojoj se popunjava Detaljno izvješće i Upitnik za procjenu usklađenosti postupaka dodjele sredstava udrugama i drugim organizacijama civilnog društva s Uredbom. Ured za udruge na temelju dostavljenih podataka obveznika primjene Uredbe (tijela državne uprave, uredi i tijela Vlade Republike Hrvatske, druge javne institucije, lokalne jedinice, trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno lokalnih jedinica te druge pravne osobe koje dodjeljuju sredstva iz javnih izvora za projekte i programe udruga) izrađuje i Vladi Republike Hrvatske dostavlja godišnje izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz javnih izvora. Posljednje izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz javnih izvora sastavljeno je za 2016., a Vlada Republike Hrvatske ga je usvojila u kolovozu 2018.

Izješće, pored ostalog, sadži pregled sredstava dodijeljenih za programe i projekte organizacijama civilnoga društva iz proračuna gradova prema općim područjima financiranja te prosječni udjel financiranja općih područja svih gradova u Republici Hrvatskoj.

Prema klasifikaciji djelatnosti udruga iz Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja Registra udruga Republike Hrvatske i Registra stranih udruga u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 4/15), utvrđeno je 17 općih područja financiranja i to socijalna djelatnost, kultura i umjetnost, sport, demokratska politička kultura, ljudska prava, obrazovanje, znanost i istraživanje, zaštita i spašavanje, održivi razvoj, zaštita zdravlja, tehnička kultura, branitelji i stradalnici, međunarodna suradnja, gospodarstvo, zaštita okoliša i prirode, duhovnost te hobistička djelatnost.

Županija je dostavila Uredu za udruge podatke o dodijeljenim sredstvima i provedenim postupcima u 2016. putem Informacijskog sustava. Također, dostavljen je Upitnik za procjenu usklađenosti postupaka dodjele sredstava udrugama i drugim organizacijama civilnoga društva s Uredbom. Zbog radova na mrežnoj aplikaciji, Ureda za udruge, Županija nije dostavila navedenom Uredu podatke o dodijeljenim sredstvima i provedenim postupcima za 2017. te su navedeni podaci, a dostavila ih je Državnom uredu za reviziju za potrebe obavljanja revizije.

U tablici broj 2 daju se podaci ostvarenim rashodima za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro te političkih stranaka i nezavisnih lista iz proračuna Županije za 2016. i 2017., prema namjeni i načinu dodjeljivanja sredstava.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro te političkih stranaka i nezavisnih lista iz proračuna Županije za 2016. i 2017., prema namjeni i načinu dodjeljivanja sredstava

u kn

Redni broj	Namjena sredstava	Način dodjeljivanja	Ostvareni rashodi	
			2016.	2017.
	1	2	3	4
I.	Dodijeljena sredstava korisnicima na koje se primjenjuje Uredba (Detaljno izvješće Grada)	-	3.301.500,00	3.131.363,00
1.	Programi i projekti organizacija civilnog društva	javni natječaj	931.500,00	911.663,00
2.	Provođenje programa javnih potreba u sportu i tehničkoj kulturi	izravno*	400.000,00	250.000,00
3.	Provođenje programa javnih potreba u kulturi	javni natječaj	52.500,00	144.000,00
4.	Provođenje javnih ovlasti	izravno	1.917.500,00	1.825.700,00
II.	Dodjeljivanje sredstava korisnicima/ aktivnostima na koje se ne primjenjuje Uredba	-	801.035,00	737.546,00
1.	Programi i projekti turističke zajednice	izravno	451.035,00	387.546,00
2.	Financiranje političkih stranaka i nezavisnih lista	izravno	350.000,00	350.000,00
	Ukupno (I. + II.)		4.102.535,00	3.868.908,00

* Izravno dodijeljeno Sportskoj zajednici Grada koja je provela javni natječaj

Prema podacima iz Detaljnog izvješća, Županija je projekte i programe organizacija civilnog društva financirao u iznosu 3.301.500,00 kn u 2016., odnosno 3.131.363,00 kn u 2017.

U tablici broj 3 daju se podaci o ostvarenim rashoda Županije za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro prema općim područjima financiranja u 2016. i 2017., s udjelom financiranja u rashodima županija Republike Hrvatske u 2016.

Tablica broj 3

Ostvareni rashodi Županije za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro prema općim područjima financiranja u 2016. i 2017., s udjelom financiranja županija Republike Hrvatske u 2016.

u kn

Redni broj	Opće područje financiranja	2016.		2017.		Udjel u županijama RH za 2016. u %*
		Iznos	Udjel u %	Iznos	Udjel u %	
	1	2	3	4	5	6
1.	Socijalna djelatnost	1.183.000,00	35,8	1.169.000,00	37,3	11,2
2.	Zaštita i spašavanje	752.000,00	22,8	668.800,00	21,4	19,7
3.	Sport	428.000,00	13,0	347.000,00	11,1	31,4
4.	Gospodarstvo	325.000,00	9,8	321.000,00	10,2	11,8
5.	Kultura i umjetnost	142.000,00	4,3	147.600,00	4,7	11,9
6.	Zaštita okoliša i prirode	103.000,00	3,1	12.000,00	0,4	0,8
7.	Branitelji i stradalnici	82.000,00	2,5	126.700,00	4,1	5,3
8.	Tehnička kultura	100.000,00	3,0	50.000,00	1,6	2,8
9.	Zaštita zdravlja	64.000,00	1,9	93.663,00	3,0	1,5
10.	Ljudska prava	10.000,00	0,3	70.000,00	2,2	0,8
11.	Obrazovanje, znanost i istraživanje	0,00	-	11.000,00	0,3	0,5
12.	Duhovnost	0,0	-	0,00	-	0,4
13.	Međunarodna suradnja	7.500,00	0,2	5.000,00	0,2	0,1
14.	Hobistička djelatnost	5.000,00	0,2	14.000,00	0,4	0,2
15.	Održivi razvoj	5.000,00	0,2	7.300,00	0,2	0,7
16.	Demokratska politička kultura	4.000,00	0,1	2.000,00	0,1	0,3
17.	Druga područja	91.000,00	2,8	86.300,00	2,8	0,6
	Ukupno	3.301.500,00	100,0	3.131.363,00	100,0	100,0

Izvor: Detaljna izvješća Županije o financiranju projekata i programa organizacija civilnoga društva u 2016. i 2017.

* Prema Izvješću Ureda za udruge o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz javnih izvora u 2016.

Opća područja financiranja koja je Županija financirala najvećim se dijelom odnose na socijalnu djelatnost, zaštitu i spašavanje, sport te gospodarstvo za koje je u 2016. isplaćeno 2.688.000,00 kn ili 81,4 % a u 2017. je isplaćeno 2.505.800,00 kn ili 80,0 % ukupno ostvarenih rashoda za tekuće donacije na koje se primjenjuje Uredba.

U 2016. nisu financirana su duhovnost te obrazovanje, znanost i istraživanje, a u 2017. duhovnost.

Planiranje programa i projekata

Prema Uredbi, davatelj financijskih sredstava na temelju ciljeva i prioriteta definiranih u razvojnim strategijama i nacionalnim programima te drugim odgovarajućim strateškim dokumentima na nacionalnoj, odnosno lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini, u okviru svoga djelokruga utvrđuje prioritete za dodjeljivanje financijskih sredstava programima i projektima i za to planira sredstva u proračunu, odnosno financijskom planu za narednu kalendarsku godinu.

Davatelj financijskih sredstava pri financiranju programa i projekata obvezan je primjenjivati osnovne standarde planiranja i financiranja koji se odnose na utvrđivanje prioritetnih područja za financiranje programa i projekata, financiranje na temelju javnog natječaja, izradu godišnjeg plana raspisivanja javnih natječaja i objavu na svojim mrežnim stranicama i mrežnim stranicama Ureda za udruge.

Županijska skupština je u veljači 2017. donijela Odluku o produljenju važenja Županijske razvojne strategije Varaždinske županije 2011.-2013. (donesena u prosincu 2010.) na razdoblje od 2011. do 2017. u skladu s nalogom Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije. Županijska razvojna strategija, između ostalog, sadrži podatke i analizu stanja društvene infrastrukture Županije s obzirom da djelokrug lokalnih jedinica obuhvaća i zadovoljavanje javnih potreba građana u društvenim djelatnostima, za što se u proračunu Županije osiguravaju financijska sredstva.

Županija je u studenome 2015. donijela Odluku o uvjetima i postupku financiranja aktivnosti od interesa za opće dobro koje provode udruge. Odlukom se utvrđuju uvjeti, kriteriji i postupci za dodjelu, korištenje, izvješćivanje i nadzor nad utroškom sredstava proračuna Županije kada se ta sredstva dodjeljuju udrugama, u cilju provedbe aktivnosti od interesa za opće dobro, u skladu s propisima. Aktivnosti od interesa za opće dobro su aktivnosti koje doprinose zadovoljenju potreba i ispunjavanja ciljeva i prioriteta definiranih strateškim i planskim dokumentima Županije i Republike Hrvatske. Prema Odluci, financiranje udruga provodi se na temelju javnog natječaja i javnog poziva. Župan donosi i objavljuje godišnji plan raspisivanja javnih natječaja i na mrežnoj stranici Županije u roku 30 dana od dana usvajanja proračuna Županije. Godišnji plan raspisivanja javnih natječaja sadrži podatke o davatelju sredstava, prioritetima financiranja, nazivu i planiranom vremenu objave, ukupnom iznosu raspoloživih sredstava, rasponu sredstava namijenjenih financiranju pojedinog programa, odnosno projekta, očekivanom broju programa i projekata koji će se ugovoriti za financiranje i eventualno druge podatke. Župan donosi odluku kojom utvrđuje tekst javnog natječaja, dokumentaciju s obrascima za njihovu provedbu, najniži i najviši iznos pojedinačnih ugovora o dodjeli financijskih sredstava i očekivani broj udruga s kojima će ugovoriti provedba programa ili projekata u određenom području. Župan raspisuje javni natječaj koji se s cjelokupnom natječajnom dokumentacijom objavljuje na mrežnoj stranici Županije i Ureda za udruge. Obavijest o objavi javnih natječaja dostavlja se medijima, a sadrži predmet natječaja, podatak o tome gdje se tekst javnog natječaja objavljuje rok podnošenja prijave te po potrebi i druge podatke.

Prema Uredbi, davatelj financijskih sredstava obvezan je sustavno izgrađivati sposobnosti, posebna znanja i vještine svojih zaposlenika koji rade na poslovima dodjele financijskih sredstava, ugovaranju i praćenju provedbe programa i projekata. Županija je edukaciju zaposlenika koji rade na poslovima dodjeljivanja financijskih sredstava te ugovaranju i praćenju provedbe programa i projekata od javnog interesa provela 2015. kada je donesen novi Zakon o udrugama i Uredba.

Planiranje programa i projekata od interesa za opće dobro obuhvaća planiranje programa i projekata za dodjeljivanje sredstava putem javnog natječaja, dodjeljivanje sredstava bez objavljivanja javnog natječaja te za aktivnosti na koje se ne primjenjuje Uredba.

- Planiranje programa i projekata za dodjeljivanje sredstava putem javnog natječaja

Županija je za programe i projekte od interesa za opće dobro za dodjeljivanje sredstava putem javnog natječaja proračunom za 2016. planirala donacije u iznosu 1.799.250,00 kn, a ostvarila u iznosu 984.000,00 kn. Za 2017. planirane su donacije udrugama građana u iznosu 1.073.663,00 kn, a ostvarene u iznosu 1.055.663,00 kn. Programima javnih potreba Županija nije predvidjela obvezu izrade izvještaja o izvršenju (realizacija) pojedinih programa javnih potreba na području Županije.

Prema navodima iz Priručnika za postupanje u primjeni Uredbe koju je izradio Ured za udruge, procjena potreba za utvrđivanje prioriternih područja za dodjeljivanje financijskih sredstava pojedinim programima i projektima treba obuhvatiti opis postojećeg stanja, prikupljanje i analizu podataka te na temelju tih podataka donošenje odluke o prioritetima. Navedenom analizom trebalo bi pored podataka o potrebama ciljanih skupina, opsega procjene potreba (prikupljanja i analize podataka) utvrditi pokazatelje na temelju kojih će se razmatrati opseg problema te utvrditi kako će se rezultati analize prikupljenih podataka koristiti za planiranje programa i njihovu provedbu.

Za provedbu Programu javnih potreba u kulturi, sportu i tehničkoj kulturi za 2016. Županija je planirala 1.720.000,00 kn, od čega za javne potrebe u kulturi 960.000,00 kn, u sportu 660.000,00 kn i u tehničkoj kulturi 100.000,00 kn. Javnim potrebama u kulturi obuhvaćena je redovna djelatnost programa ustanova u kulturi i to glazbeno-scenska djelatnost 220.000,00 kn, Hrvatsko narodno kazalište 160.000,00 kn, knjižnica Franjevačkog samostana 120.000,00 kn, gradska knjižnica i čitaonica 80.000,00 kn, gradski muzej 40.000,00 kn, državni arhiv 20.000,00 kn te programa pojedinih udruga 320.000,00 kn. Za provedbu Programu javnih potreba u kulturi, sportu i tehničkoj kulturi za 2017., Županija je planirala 1.288.769,00 kn, od čega za javne potrebe u kulturi 788.000,00 kn, u sportu 450.769,00 kn i u tehničkoj kulturi 50.000,00 kn. Javnim potrebama u kulturi obuhvaćene su ustanove u kulturi i to koncertni ured 175.000,00 kn, Hrvatsko narodno kazalište 160.000,00 kn, knjižnica Franjevačkog samostana 120.000,00 kn, gradska knjižnica i čitaonica 70.000,00 kn, zajednica KUD-ova Županije 50.000,00 kn, gradski muzej 30.000,00 kn, državni arhiv 10.000,00 kn, galerijski centar 8.000,00 kn te programa pojedinih udruga 165.000,00 kn.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi procjenu potreba za određivanje prioriternih područja koja treba sadržavati opis postojećeg stanja, prikupljanje i analizu podataka te na temelju tih podataka donijeti odluke o prioriternim područjima za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro, a na temelju ciljeva i prioriteta iz strateških dokumenata. Predlaže se programima javnih potreba utvrditi obvezu izrade izvještaja o izvršenju (realizacija) pojedinih programa javnih potreba na području Županije.

Prema Uredbi, davatelj financijskih sredstava u roku 30 dana od dana usvajanja proračuna lokalne jedinice za sljedeću kalendarsku godinu, izrađuje i na svojim mrežnim stranicama ili na drugi prikladan način objavljuje godišnji plan raspisivanja javnih natječaja. Godišnji plan javnih natječaja sadrži podatke o davatelju financijskih sredstava, području, nazivu i planiranom vremenu objave javnog natječaja, ukupnom iznosu raspoloživih sredstava, rasponu sredstava namijenjenom za financiranje pojedinog programa, odnosno projekta, očekivanom broju programa i projekata koji će se ugovoriti za financiranje i, ovisno o vrsti javnog natječaja, druge podatke.

Županija je za 2016. i 2017. izradila godišnje planove raspisivanja javnih natječaja za financiranje programa i projekata od javnog interesa. Planovi sadrže propisane podatke, izrađeni su u propisanom roku i objavljeni na mrežnim stranicama Županije. Predviđeno je za 2016. objaviti 14 javnih natječaja za prijavu programa, projekata i manifestacija te devet natječaja u 2017.

Županija je za 2016. i 2017., u skladu s donesenim programima planirana su sredstva u proračunu za 2016. i 2017.

- Planiranje programa i projekata za dodjeljivanje sredstava bez objavljivanja javnog natječaja

Planiranje programa i projekata od interesa za opće dobro za dodjeljivanje sredstava bez objavljivanja javnog natječaja obuhvaća planiranje izravnog dodjeljivanja sredstava za provođenje programa javnih potreba, za provođenje javnih ovlasti, odnosno dodjeljivanja sredstava prema isključivoj nadležnosti korisnika sredstava.

Za tekuće donacije za provođenje programa javnih potreba putem Saveza sportova Varaždinske Županije (dalje u tekstu: Savez sportova) Županija je u proračunu za 2016. planirala donacije u iznosu 150.000,00 kn, a za 2017. u iznosu 100.000,00 kn. Za 2016. i 2017. ostvaren je jednak iznos za svaku godinu (100.000,00 kn). Prema Izvješću o utrošku financijske potpore za 2016. i 2017. koje je Savez sportova dostavio Županiji sredstva su utrošena za financiranje sportskih škola mlađih uzrasnih kategorija, sportskih natjecanja, olimpijade dječjih vrtića te za organiziranje županijskih, državnih i međunarodnih natjecanja.

Za tekuće donacije za provođenje javnih ovlasti Županija je u proračunu za 2016. i 2017. planirala donacije Hrvatskom Crvenom križu Društvu Crvenog križa Varaždinske Županije (dalje u tekstu: Crveni križ) po 430.000,00 kn i ostvarila isti iznos za svaku godinu. Županijska skupština donijela je planove razvoja sustava civilne zaštite za 2016. i 2017. te Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Županije od 2016. do 2019., a koncem 2016. donesena je Županijska razvojna strategija 2011. - 2016., a u veljači 2017. Odluka o produljenju važenja Županijske razvojne strategije Varaždinske županije na razdoblje od 2011. do 2017. Navedenim strateškim i planskim dokumentima utvrđene su aktivnosti, nositelji i korisnici. Planski dokumenti ne sadrže financijske podatke o potrebnim sredstvima za ostvarenje aktivnosti te pokazatelje uspješnosti čime bi se omogućilo mjerenje učinka predloženih aktivnosti.

Državni ured za reviziju predlaže u planskim dokumentima, u suradnji s Crvenim križem, utvrditi potrebna sredstva za aktivnosti predviđene programima i projektima te pokazatelje uspješnosti, kako bi se omogućilo mjerenje učinka predloženih aktivnosti.

- Planiranje sredstava za aktivnosti na koje se ne primjenjuje Uredba

Prema izvješću o radu za 2016. Turistička zajednica Varaždinske županije (dalje u tekstu: Turistička zajednica) planirala je donaciju Županije u iznosu 450.000,00 kn i to za programske aktivnosti 410.000,00 kn i za funkcioniranje turističkog ureda 40.000,00 kn. Za 2017. planirala je donacije u iznosu 370.000,00 kn i to za programske aktivnosti 330.000,00 kn, a za funkcioniranje turističkog ureda 40.000,00 kn.

Dodjeljivanje financijskih sredstava

Prema Uredbi, davatelj financijskih sredstava pri financiranju programa i projekta obvezan je primjenjivati osnovne standarde provedbe financiranja koji se odnose na obvezu provođenja javnog natječaja i propisanih postupaka u provedbi natječaja, pripremu natječajne dokumentacije, poštivanje pravila nepristranosti i povjerljivosti, javne objave rezultata javnog natječaja, podnošenje prigovora, zaključivanje ugovora o financiranju, postupanje u vezi s izbjegavanjem dvostrukog financiranja te druge postupke.

Financijska sredstva se korisnicima dodjeljuju putem javnog natječaja, bez objavljivanja javnog natječaja te dodjeljivanjem sredstava za aktivnosti na koje se ne primjenjuje Uredba.

- Dodjeljivanje financijskih sredstava putem javnog natječaja

Prema Uredbi, financiranje programa i projekata provodi se putem javnog natječaja, a osim za financiranje programa i projekata, javni natječaj se objavljuje za financiranje, odnosno sufinanciranje podrške institucionalnom, organizacijskom i programskom razvoju udruga, programa javnih potreba koje provode udruge i koji su u pojedinim područjima propisani posebnim zakonima, rada udruga pružatelja socijalnih usluga putem socijalnog ugovaranja, obveznog doprinosa korisnika financiranja za provedbu programa i projekata ugovorenih iz fondova Europske unije i inozemnih javnih izvora te za dodjelu nefinancijske podrške u pravima, pokretninama i nekretninama namijenjene udrugama koje provode programe i projekte. Natječaj za podnošenje prijedloga programa ili projekta ne može biti otvoren kraće od 30 dana od dana objave natječaja, a objavljuje se, s cjelokupnom natječajnom dokumentacijom, na mrežnim stranicama davatelja financijskih sredstava i mrežnim stranicama Ureda za udruge.

Dokumentaciju za provedbu javnog natječaja (dalje u tekstu: natječajna dokumentacija) utvrđuje čelnik davatelja financijskih sredstava odlukom o načinu raspodjele raspoloživih sredstava namijenjenih financiranju programa i projekata koje u određenom području provode udruge. Natječajna dokumentacija obuhvaća temeljni dokument za raspisivanje i provedbu javnog natječaja, tekst javnog natječaja, upute za prijavitelje, obrasce za prijavu programa ili projekta, popis priloga koje je potrebno priložiti uz prijavu, obrazac za ocjenu kvalitete/vrijednosti programa ili projekta, obrazac izjave o nepostojanju dvostrukog financiranja, obrazac ugovora o financiranju programa ili projekta te obrasce za izvještavanje.

Županija je nakon usvajanja proračuna za 2016. i 2017. te donošenja godišnjih planova raspisivanja javnih natječaja, objavila 14 natječaja za prijavu programa, projekata i manifestacija, a za 2017. devet natječaja. Javni natječaji bili su otvoreni za prijavu programa ili projekta najmanje 30 dana od dana javnog objavljivanja. Na mrežnim stranicama Županije objavljena je natječajna dokumentacija koja sadrži obrasce propisane Uredbom. Županija je natječajnom dokumentacijom (Obrazac opisnog izvještaja projekta) predvidjela metode i rezultate vrednovanja (na primjer prirodni pokazatelji o provedenim aktivnostima kao što su podaci o broju korisnika, posjetitelja, natjecatelja, ekipa koje su sudjelovale te broju aktivnosti).

Prema Uredbi, ocjenjivanje prijava pristiglih na natječaj za financiranje programa ili projekata udruga obavlja se prema jedinstvenom nizu kriterija (pitanja) koje određuje davatelj financijskih sredstava za svaki natječaj ili programsko područje u okviru jednog natječaja vodeći računa o uvjetima koji su natječajem propisani. Uredbom su utvrđeni osnovni kriteriji za procjenjivanje programa ili projekata te područja koja davatelj sredstava može koristiti.

Prema Uredbi, davatelj financijskih sredstava, prije isteka roka za prijavu potencijalnim prijaviteljima pruža podršku u vidu javne objave odgovora na pitanja i/ili pripremnih radionica za izradu projektnih prijava. Za pružanje podrške potencijalnim prijaviteljima Županija nije 2016. organizirala radionice za prijavitelje dok je na pitanja potencijalnih prijavitelja odgovarala elektroničkom poštom.

U tablici broj 4 daju se podaci o broju i vrijednosti programa ili projekata u 2016. i 2017., po područjima u kojima su provedeni javni natječaji.

Tablica broj 4

Broj i vrijednost programa ili projekata u 2016. i 2017.,
po područjima u kojima su provedeni javni natječaji

u kn

Redni broj	Područje financiranja	Ostvareno			
		2016.		2017.	
		Broj programa	Iznos	Broj programa	Iznos
	1	2	3	4	5
1.	Javne potrebe u sportu Grada - natječaj objavila Savez sportova	4	100.000,00	4	100.000,00
2.	Zdravstvena zaštita i socijalna	23	286.500,00	29	319.663,00
3.	Gospodarstvo	115	275.000,00	25	284.000,00
4.	Sportsko rekreativne aktivnosti	26	128.000,00	26	147.000,00
5.	Javne potrebe u tehničkoj kulturi	1	100.000,00	1	50.000,00
6.	Djeca, mladi i zajednica	4	57.500,00	15	81.000,00
7.	Javne potrebe u kulturi	7	49.500,00	10	60.000,00
8.	Turizam, zaštita okoliša i održivi razvoj	2	45.000,00	3	19.300,00
9.	Branitelji i stradalnici	7	35.000,00	9	89.700,00
10.	Projekti prijavljeni na međunarodne projekte	2	7.500,00	1	5.000,00
	Ukupno	91	1.084.000,00	123	1.155.663,00

Županija je pojedine programske aktivnosti u 2016. i 2017. financirala na temelju programa javnih potreba i na temelju javnog natječaja. Odlukom o uvjetima i postupku financiranja aktivnosti od interesa za opće dobro koje provode udruge, Županija je utvrdila uvjete, kriterije i postupke za dodjelu, korištenje, izvješćivanje i nadzor nad utrošenim sredstvima proračuna Županije kada se sredstva dodjeljuju udrugama, u cilju provedbe aktivnosti za opće dobro, u skladu s propisima.

Prema Uredbi, tijela za pripremu i provedbu natječaja su, osim nadležne ustrojstvene jedinice, jedno ili više povjerenstava za pripremu, odnosno provedbu pojedinih postupaka u provedbi natječaja osnovanih na temelju odluke davatelja financijskih sredstva. Povjerenstvo u provjeri ispunjavanja propisanih uvjeta natječaja provjerava ispunjava li prijava propisane uvjete natječaja, a prijave koje su ispunile propisane uvjete ocjenjuje povjerenstvo za ocjenjivanje.

Županija je imenovala povjerenstvo za ocjenu prijavljenih programa i projekata, povjerenstvo za pripremu natječaja i provjeru ispunjavanja uvjeta natječaja te povjerenstvo za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama. Nakon zaključivanja javnog natječaja za 2016. i 2017., zadaća povjerenstva za ocjenu prijavljenih programa i projekata je razmatranje i ocjena prijava koje su ispunile propisane uvjete natječaja u skladu s kriterijima iz natječaja te utvrđivanje prijedloga odluke o dodijeli financijskih sredstva za programe i projekte.

Prema Uredbi, povjerenstvo za ocjenjivanje daje prijedlog za odobravanje financijskih sredstava za programe ili projekte, a odluku o programima ili projektima koji su dobili financijska sredstva, donosi davatelj financijskih sredstava. Nakon što davatelj financijskih sredstava donese odluku o programima ili projektima koji su dobili financijska sredstva obvezan je javno objaviti rezultate natječaja s podacima o udrugama i programima ili projektima kojima su odobrena financijska sredstva i odobrenim financijskim iznosima. Rezultati natječaja objavljuju se na službenim mrežnim stranicama davatelja financijskih sredstava.

Povjerenstvo za ocjenu prijavljenih programa i projekata je programe, odnosno projekte koji su zadovoljili propisane uvjete natječaja ocjenjivalo na propisanom obrascu. Nakon ocjenjivanja prijavljenih programa i/ili projekata u skladu s propisanim kriterijima župan je donio odluke o programima ili projektima koji su dobili financijska sredstva, a rezultati javnih natječaja objavljeni su na mrežnim stranicama. Isto tako, sudionici natječaja obaviješteni su o razlozima neispunjavanja propisanih uvjeta natječaja, odobrenim financijskim sredstvima, odnosno ocjeni i razlozima neodobravanja financijskih sredstava te su poštivane procedure u vezi s rješavanjem prigovora. Dokumentacija neodobrenih programa i projekata arhivirana je na propisan način.

Prema Uredbi, neovisno o prethodnom postupku odobravanja financijskih sredstava davatelj financijskih sredstava obvezan je s udrugom kojoj je odobreno financiranje programa ili projekta (korisnikom financiranja) potpisati ugovor o financiranju najkasnije 30 dana od dana donošenja odluke o financiranju programa ili projekta. U slučaju pregovaranja o stavkama proračuna programa ili projekta, rok za ugovaranje moguće je dodatno produljiti za najviše 30 dana.

Županija je s prijaviteljima programa ili projekta, kojima su odobrena financijska sredstva, u propisanim rokovima za provedbu natječaja, zaključila ugovore o dodjeli financijskih sredstava Županije na temelju javnog natječaja za sufinanciranje programa, projekata i manifestacija prema pojedinim programskim područjima, odnosno javnim natječajima.

U većini slučajeva odobrena sredstva manja su od traženih, a prethodni pregovori o stawkama proračuna programa ili projekta i aktivnostima u opisnom dijelu programa ili projekta koje treba izmijeniti s korisnicima financiranja nisu obavljani ili su obavljani usmeno (izravno ili telefonskim putem) bez pribavljanja izmijenjenih proračuna programa ili projekta. Izmijenjeni obrazac proračuna ili troškovnik aktivnosti postaje sastavni dio ugovora. Prema Uredbi u slučaju potrebe izrade novog proračuna programa ili projekta, rok za ugovaranje moguće je dodatno produljiti za najviše 30 dana. Prema odredbama članka 33. Uredbe, u slučaju da je odobreno samo djelomično financiranje programa ili projekta davatelj financijskih sredstava je obavezan s korisnikom financiranja prethodno pregovarati o stawkama proračuna programa ili projekta i aktivnostima u opisnom dijelu programa ili projekta koje treba izmijeniti. Postupke pregovaranja trebalo je dokumentirati, a dokumentaciju u vezi s pregovorima potrebno je arhivirati.

Državni ured za reviziju nalaže u slučaju odobrenog djelomičnog financiranja programa ili projekta zatražiti udruge izradu izmijenjenog obrasca proračuna (troškovnika), koji će biti sastavni dio ugovora o financiranju te zatražiti izmjene opisnog dijela programa ili projekta, s obzirom na smanjenje proračuna, u skladu s odredbama Uredbe. Navedenu dokumentaciju u vezi s pregovorima predlaže arhivirati.

Prema Uredbi, za izbjegavanje financiranja aktivnosti koje se već financiraju iz državnog proračuna i po posebnim propisima prijavitelji projekta dostavljaju izjavu o nepostojanju dvostrukog financiranja.

Izjava, osim podatka o već dobivenim sredstvima, treba sadržavati podatke o sudjelovanju u još nekom natječaju s istim programom ili projektom ali je postupak ocjenjivanja još u tijeku. Davatelj financijskih sredstava može stupiti u kontakt s drugim davateljem financijskih sredstava radi provjere ako je projekt u međuvremenu pozitivno ocijenjen i odabran. Kada je drugi davatelj financijskih sredstava već odabrao projekt, prijavu treba odbaciti.

U cilju izbjegavanja financiranja aktivnosti koje se već financiraju iz državnog proračuna i po posebnim propisima, natječajna dokumentacija Županije za javne natječaje za prijavu programa, projekata i manifestacija sadrži i izjavu o nepostojanju dvostrukog financiranja koje su korisnici sredstava dostavili zajedno s prijavom. Osim pribavljanja navedene Izjave Županija nema drugih mogućnosti provjeravanja drugih izvora financiranja programa ili projekata s obzirom da praćenje provedbe aktivnosti i namjenskog trošenja sredstava u dijelu dokumentiranja troškova programa ili projekta, obuhvaća isključivo ugovoreni program ili projekt. Prije zaključivanja ugovora pribavljene su izjave o nepostojanju i izbjegavanju dvostrukog financiranja.

Prema Uredbi, za vrijeme trajanja ugovora mogu se mijenjati i dopunjavati odredbe ugovora kojima se ne utječe na cilj natječaja, odnosno programa ili projekta. Sve izmjene i dopune ugovora za vrijeme trajanja ugovora, uključujući i dodatke ugovoru moraju biti u pisanom obliku. Ako jedna ugovorna strana smatra da se ugovor više ne može provoditi na ugovoreni način u skladu s ciljevima i planiranim aktivnostima, o tome će se savjetovati s drugom stranom. Ukoliko ne dođe do dogovora, bilo koja strana može dva mjeseca unaprijed u pisanom obliku raskinuti ugovor. U pojedinim slučajevima davatelj financijskih sredstava može raskinuti ugovor bez pisane obavijesti i bez plaćanja bilo kakve nadoknade.

Županija u 2016. nije mijenjala, dopunjavala odredbe ugovora te nije raskidala ugovore o dodjeli financijskih sredstava Županije. Konačni iznosi financiranja nisu premašivali iznos sredstava navedenih u ugovoru, sredstva su isplaćivana do iznosa ukupnog proračuna navedenog u obrascima proračuna programa ili projekta te nije bilo povrata sredstava.

- Dodjeljivanje sredstava bez objavljivanja javnog natječaja

Na temelju Programa javnih potreba u kulturi, sportu i tehničkoj kulturi za 2016. i 2017. te donesenih proračuna Županije za 2016. i 2017. Županija je u svibnju 2016., odnosno svibnju 2017. zaključila ugovore o financijskoj potpori Savezu sportova kojima je predviđen jednaki godišnji iznos financiranja u iznosu 100.000,00 kn. Ugovorima su utvrđeni uvjeti i obveze Županije i Saveza sportova.

Županija je Crvenom križu na temelju Zakona o Hrvatskom Crvenom križu, Pravilnika o načinu i rokovima plaćanja sredstava iz prihoda lokalnih jedinica za rad ustrojstvenih oblika Hrvatskog Crvenog križa i Ugovora o financiranju redovne djelatnosti i Službe traženja Društva Crvenog križa Varaždinske županije za 2016. i 2017. prenijela 860.000,00 kn. Vatrogasnoj zajednici Varaždinske županije (dalje u tekstu: Vatrogasnoj zajednici) za provođenje javnih ovlasti Županija je za 2016. prenijela 680.000,00 kn, a za 2017. iznos 591.000,00 kn na temelju Ugovora o dodjeli sredstava za provođenje redovnih aktivnosti.

Prema Zakonu o udrugama, programima i projektima od interesa za opće dobro, aktivnostima od interesa za opće dobro smatraju se, između ostalog, aktivnosti udruga koje pridonose razvoju i promicanju dobrovoljnog vatrogastva, traganja i spašavanja. Prema odredbama članka 45. Zakona o vatrogastvu, općine, gradovi i županije uplaćuju sredstva na račun vatrogasnih zajednica ili dobrovoljnih vatrogasnih društava gdje nema vatrogasne zajednice.

- Dodjeljivanje financijskih sredstava za aktivnosti na koje se ne primjenjuje Uredba

Županija je Turističkoj zajednici tijekom 2016. i 2017. doznačila 838.581,00 kn. Većina doznačenih sredstava utrošena su za programske aktivnosti.

Županija je za 2017. prenijela 70.000,00 kn Županijskom savezu poljoprivrednih udruga. Sredstva su dodijeljena u studenome 2017. na temelju javnog natječaja (Javni natječaj za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro udruga iz područja promocije poljoprivrede i šumarstva u 2017., rujna 2017.), Odluke o dodjeli financijskih sredstava te Ugovor o dodjeli i korištenju financijskih sredstava iz studenoga 2017.

Na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 47/13 - pročišćeni tekst, 2/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17) i zaključaka o raspoređivanju sredstava za redovito godišnje financiranje političkih stranaka za 2016. i 2017. ostvarene su donacije u iznosu 87.500,00 kn. Lokalne jedinice samostalno određuju iznos sredstava koji će osigurati u svojim proračunima za svaku godinu za koju se proračun donosi. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna lokalne jedinice imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu i člana predstavničkog tijela izabranog s liste grupe birača.

Sredstva se raspoređuju na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu, tako da pojedinoj političkoj stranci pripadaju sredstva razmjerna broju njezinih zastupnika, odnosno članova predstavničkog tijela u trenutku konstituiranja predstavničkog tijela. Za 2016. Županija je sredstva rasporedila prema Zaključku o raspoređivanju sredstava za redovito godišnje financiranje političkih stranaka iz prosinca 2015., prema kojem se za svakog člana Županijske skupštine utvrđuje jednak tromjesečni iznos sredstava, tako da pojedinoj političkoj stranci pripadaju sredstva razmjerno broju njenih članova u trenutku konstituiranja Županijske skupštine. Za 2016. i 2017. Županija je sredstva rasporedila prema Zaključku o raspoređivanju sredstava za redovito godišnje financiranje političkih stranaka iz prosinca 2016. i 2017., prema kojima je za svakog člana vijeća utvrđen mjesečni iznos 689,00 kn te za svakog podzastupljenog spola iznos 758,00 kn.

Sustav praćenja provedbe programa i projekata, analiza ostvarenih rezultata te javno objavljivanje i izvještavanje

Prema Uredbi, davatelj financijskih sredstava pri financiranju programa i projekta obvezan je primjenjivati osnovne standarde praćenja i vrednovanja financiranja i izvještavanja koji se odnose na praćenje provedbe aktivnosti odobrenih programa i projekata, namjensko trošenje financijskih sredstava te vrednovanje učinaka natječaja na temelju praćenja provedbe programa ili projekata i podnošenja godišnjeg izvještaja o dodijeljenim financijskim sredstvima, provedenim postupcima i učincima financiranih programa i projekata Uredu za udruge.

Sustav praćenja provedbe programa i projekata, analiza ostvarenih rezultata te javno objavljivanje i izvještavanje obuhvaća korisnike kojima su dodijeljena financijska sredstva putem javnog natječaja, korisnike kojima su dodijeljena sredstva bez objavljivanja javnog natječaja te korisnike financijskih sredstava, odnosno aktivnosti na koje se ne primjenjuje Uredba.

- Praćenje provedbe programa i projekata za koje su sredstva dodijeljena putem javnog natječaja

Prema Uredbi, davatelj financijskih sredstava u suradnji s korisnikom financiranja prati provedbu financiranih programa ili projekata udruga što podrazumijeva programsko i financijsko praćenje te po potrebi uključivanje i kompetentnih vanjskih stručnjaka.

Na temelju praćenja i vrednovanja rezultata pojedinačnih programa i projekata vrednuju se rezultati i učinci cjelokupnog javnog natječaja. Rezultate praćenja i vrednovanja financiranih programa ili projekata, odnosno javnih natječaja davatelj financijskih sredstava koristi za planiranje budućih javnih natječaja i razvoj relevantnih programa i strategija i oblikovanje javnih politika. Obujam praćenja i vrednovanja trebaju biti utemeljeni na načelu proporcionalnosti, na način da veća vrijednost programa ili projekta, odnosno javnog natječaja iziskuje veći obujam praćenja, odnosno vrednovanja.

Oblici praćenja provedbe aktivnosti i namjenskog trošenja sredstava iz javnih izvora u okviru ugovorenog programa ili projekta obuhvaćaju pregled svih izvještaja (programskih i financijskih) u odnosu na svaki potpisani ugovor na temelju kojih su dodijeljena financijska sredstva, obvezni terenski posjet udruzi i partnerima te provjeru provedbe za sve programe i projekte čije je razdoblje provedbe najmanje godinu dana i čija vrijednost premašuje 100.000,00 kn.

Prema odredbama članka 34. Uredbe vrednovanje provedenog programa ili projekta u pravilu provodi korisnik financiranja dodatnim analizama rezultata programa ili projekta, a vrednovanje natječaja provodi davatelj financijskih sredstava samostalno ili uz podršku kompetentnih vanjskih stručnjaka za pojedina programska područja složenijim analizama rezultata na razini više projekata unutar određenog programskog područja. Vrednovanje se obavlja analizom financijskih pokazatelja prema programskim područjima s obzirom na predviđena dodijeljena i potrošena sredstva, analizom učinkovitosti dodijeljenih javnih sredstava, odnosno omjera utrošenog s obzirom na izravne rezultate.

Prema navodima iz Priručnika za postupanje u primjeni Uredbe, praćenje provedbe programa predstavlja trajan i sustavan proces prikupljanja i analize podataka i informacija iz dostavljenih izvještaja i terenskih posjeta. Kroz taj proces korisnik i davatelj financijskih sredstava ostvaruju partnerski odnos i surađuju u ostvarenju krajnjih ciljeva programa ili projekta, odnosno natječaja.

Za potrebe praćenja provedbe aktivnosti i namjenskog trošenja sredstava u okviru ugovorenog programa ili projekta korisnici sredstava dostavili su Županiji opisne i financijske izvještaje koje je Županija u propisanom roku (60 dana od potvrđenog prijema izvještaja s potrebnom pratećom dokumentacijom) prihvatila i obavijestila korisnike. Izvješća su podnesena na obrascima propisanim u natječajnoj dokumentaciji i u propisanim rokovima.

Županija je provjeru provodila pregledom programskih i financijskih izvještaja i usporedbom s ugovorima na temelju kojih su dodijeljena financijska sredstva. Županija je obavljala terenske posjete i provjere kod korisnika financiranja kojima su sredstva dodijeljena na temelju provedenog javnog natječaja.

Županija je nakon obavljenog pregleda završnih izvješća s obzirom na ugovorne obveze korisnicima sredstava dostavila obavijesti o prihvaćanju izvješća. Provjeru je obavljao samostalno pregledom svih završnih izvješća s obzirom na ugovorne obveze.

Županija je obavljala vrednovanje provedenog programa ili projekta dodatnim analizama rezultata programa ili projekta i vrednovanje natječaja. U 2016. i 2017. nije bilo programa većih od 100.000,00 kn.

Prema Zakonu o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 139/10 i 19/14), uvedena je obveza davanja godišnje Izjave o fiskalnoj odgovornosti za čelnika lokalne jedinice. Uredbom o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 78/11, 106/12, 130/13, 19/15 i 119/15), propisan je izgled i sadržaj Izjave, postupak i rokovi sastavljanja i predaje Izjave te način i rokovi izvještavanja Ministarstva financija o uočenim nepravilnostima po provedenim provjerama. Čelnik Izjavu daje na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti koji su obveznici davanja Izjave dužni prethodno popuniti. Navedeni Upitnik, između ostalog, sadrži podatke o kontroli trošenja sredstava donacija koji se odnose na: praćenje i kontrolu namjenskog isplaćivanja donacija, pomoći, subvencija do krajnjeg korisnika te njihovo korištenje, ugovorima koji su podloga za isplate, provjerama na licu mjesta na odabranom uzorku od onih krajnjih korisnika kojima su na godišnjoj razini izvršene isplate iznad 20.000,00 kn te izvješću od krajnjeg korisnika o utrošku sredstava/realizaciji projekta. Izjavom o fiskalnoj odgovornosti Županije za 2016. i 2017. nisu utvrđene slabosti i nepravilnosti u vezi s kontrolom trošenja sredstava donacija.

Županija je obavljala provjere na licu mjesta na odabranom uzorku od onih krajnjih korisnika kojima su na godišnjoj razini izvršene isplate iznad 20.000,00 kn, a kojima su sredstva dodijeljena na temelju javnog natječaja. U 2016. je bilo je tri korisnika kojima su izvršene isplate iznad 20.000,00 kn u ukupnom iznosu 134.000,00 kn.

Prema Uredbi, postupak dodjele financijskih sredstava udrugama treba biti transparentan i nepristran, što se osigurava sprječavanjem sukoba interesa. Županija kod korištenja sredstava za programe i projekte od interesa za opće dobro nije utvrdio sukob interesa.

Prema Uredbi, davatelj financijskih sredstava Uredu za udruge podnosi godišnji izvještaj o dodijeljenim financijskim sredstvima iz javnih izvora, provedenim postupcima i učincima financiranih programa i projekata. Ured za udruge prikuplja i objavljuje informacije o raspisanim natječajima na nacionalnoj i lokalnim razinama te ih objavljuje na mrežnim stranicama Ureda za udruge.

Županija je informacije o raspisanim natječajima dostavila Uredu za udruge, radi njihove objave na mrežnim stranicama Ureda.

- Praćenje provedbe programa i projekata za koje su sredstva dodijeljena bez objavljivanja javnog natječaja

Prema Uredbi, u slučajevima kada su financijska sredstva dodijeljena bez objavljivanja javnog natječaja, korisnici sredstava obvezni su poštivati osnovne standarde javnog objavljivanja i izvještavanja.

Za provođenje programa javnih potreba u kulturi, sportu i tehničkoj kulturi sredstva su dodijeljena prema Programima javnih potreba u kulturi, sportu i tehničkoj kulturi za 2016. i 2017. Javnim potrebama u kulturi, sportu i tehničkoj kulturi obuhvaćena je redovna djelatnost programa ustanova u kulturi, programa pojedinih udruga i društava te programa u sportu. Savez sportova dostavio je Županiji Izvještaj o radu i financijsko izvješće za 2016. i 2017.

Prema financijskom izvješću za 2016. ostvarila je prihode u iznosu 100.000,00 kn i rashode u iznosu 100.219,00 kn, a za 2017. prihode u iznosu 100.000,00 kn i rashode u iznosu 112.117,00 kn uz obrazloženje da su sredstva utrošena za financiranje sportskih škola mlađih uzrasnih kategorija, sportskih natjecanja, olimpijade dječjih vrtića te za organiziranje županijskih, državnih i međunarodnih natjecanja.

Pravilnikom o načinu i rokovima plaćanja sredstava iz prihoda lokalnih jedinica za ra ustrojstvenih oblika Hrvatskog Crvenog križa je utvrđena obveza nadzora lokalne jedinice o korištenju sredstava putem polugodišnjih i godišnjih izvješća čiji oblik i sadržaj utvrđuje lokalna jedinica. Crveni križ nije dostavio polugodišnje i godišnje izvješće o utrošku sredstava na način propisan odredbama članka 5. navedenog Pravilnika već Izvješće o radu za 2016. i 2017. s detaljnim statističkim podacima o provedenim aktivnostima. Županijska skupština je prihvatila Izvješće o radu Crvenog križa. Na mrežnim stranicama Crvenog križa objavljena su izvješća o radu za 2016. i 2017. s detaljnim statističkim podacima o provedenim aktivnostima tijekom godine. Županijska skupština je donijela Analizu stanja sustava zaštite na području Županije za 2016., odnosno 2017. u kojima su iskazani naturalni podaci o kadrovskoj i materijalnoj opremljenosti te aktivnostima zaštite i spašavanja u 2016. i 2017.

Vatrogasna zajednica je Županiji dostavila Izvješće o radu za 2016. i 2017. s opisnim izvještajem poslovanja i podatke o broju članova, broju vatrogasnih intervencija te podatke o vatrogasnim vozilima. Izvješća o radu sadrže i realizaciju financijskog plana prema kojima je za 2016. ostvarila prihode u iznosu 972.115,00 kn i rashode u iznosu 993.039,00 kn, a za 2017. prihode u iznosu 884.012,00 kn i rashode u iznosu 861.065,00 kn. Najznačajniji rashodi se odnose na rashode za zaposlene koji u 2016. iznose 243.510,00 kn, a u 2017. iznose 213.769,00 kn.

- Praćenje korištenja sredstava za aktivnosti na koje se ne primjenjuje Uredba

U skladu s Proračunom Županije za 2016., donacije Turistička zajednica ostvarene su u iznosu 451.035,00 kn, a za 2017. u iznosu 387.546,00 kn. Turistička zajednica je dostavila Županiji Izvješće o radu za 2016. prema kojem je su sredstva utrošena za redovnu djelatnost (plaće, uredske troškove, promidžbene aktivnosti i manifestacije). Izvješće o radu Turističke zajednice za 2016. pored financijskih podataka (sredstva utrošena za pojedinu aktivnost) te osnovnim podacima o provedenim aktivnostima sadrži i prirodne pokazatelje o provedenim aktivnostima i pokazateljima koji dokazuju svrsishodnost provedenih aktivnosti. Strategijom razvoja turizma Varaždinske županije 2015.-2025. iz srpnja 2015. koji je izradio Institut za turizam iz Zagreba, utvrđen je pristup, ciljevi i metodologija projekata. Ciljevi Strategije su: osiguranje jasnog razvoja koncepta i dugoročno usuglašene politike razvoja turizma, stvaranje pretpostavki za uspješno tržišno pozicioniranje, definiranje razvojnih prioriteta i njihovih nositelja, pružanje strateškog okvira za privlačenje potencijalnih investitora, prepoznavanje razvojnih projekata i programa u domeni privatnog i javnog sektora te usmjeravanje aktivnosti korištenja sredstava EU fondova. Utvrđena je metodologija izvođenja projekata koja podrazumijeva fazni pristup te intenzivnu komunikaciju s lokalnim dionicama turističkog razvoja.

OCJENA UČINKOVITOSTI DODJELJIVANJA I KORIŠTENJA TEKUĆIH DONACIJA IZ PRORAČUNA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Varaždinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti planiranje programa i projekata, dodjeljivanje sredstava korisnicima, praćenje i vrednovanje provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro te javno objavljivanje i izvještavanje.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je dodjeljivanje i korištenje tekućih donacija iz proračuna Varaždinske županije je **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, jer su utvrđene slabosti i propusti koji ne utječu bitno na provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro.

Državni ured za reviziju je Varaždinskoj županiji dao sljedeće naloge i preporuke:

- izraditi procjenu potreba za određivanje prioriternih područja koja treba sadržavati opis postojećeg stanja, prikupljanje i analizu podataka te na temelju tih podataka donijeti odluke o prioriternim područjima za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro, a na temelju ciljeva i prioriteta iz strateških dokumenata
- programima javnih potreba utvrditi obvezu izrade izvještaja o izvršenju (realizacija) pojedinih programa javnih potreba na području Županije
- u planskim dokumentima, u suradnji s Crvenim križem, utvrditi potrebna sredstva za aktivnosti predviđene programima i projektima te pokazatelje uspješnosti, kako bi se omogućilo mjerenje učinka predloženih aktivnosti
- u slučaju odobrenog djelomičnog financiranja programa ili projekta zatražiti udruge izradu izmijenjenog obrasca proračuna (troškovnika), koji će biti sastavni dio ugovora o financiranju te zatražiti izmjene opisnog dijela programa ili projekta, s obzirom na smanjenje proračuna, u skladu s odredbama Uredbe. Navedenu dokumentaciju u vezi s pregovorima arhivirati.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi provedba navedenih naloga i preporuka pridonijela otklanjanju utvrđenih nepravilnosti i propusta, čime bi se utjecalo na povećanje učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Varaždinske županije.

OČITOVANJE VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Varaždinska županija se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Varaždinske županije za 2016. i 2017. te je prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

U očitovanju u vezi planiranja programa i projekata navodi da je uz strateške dokumente osnovala i 14 savjetodavnih tijela Županijske skupštine, koja prate stanje, raspravljaju i analiziraju trenutno stanje iz svoje nadležnosti te svojom aktivnošću promiču i podižu razinu svijesti građana o potrebama društva i značaju promjena u društvu. U vezi utvrđivanja obveze izrade izvještaja o izvršenju (realizaciji) pojedinih programa javnih potreba na području Županije navodi da se na dnevnom redu sjednica Županijske skupštine svake godine redovito se nalaze i izvještaji o izvršenju pojedinih programa javnih potreba na području Županije, osim za sredstva dodijeljena javnim ustanovama, dok ostale preporuke Državnog ureda za reviziju prihvaća.